

Vojenskopolitické otázky XIII. sjezdu KSČ

Vojenskopolitické otázky na XIII. sjezdu KSČ nebyly pochopitelně hlavními otázkami, o nichž delegáti jednali. Také ve sjezdových dokumentech o nich najdeme pasáže jen na několika místech — jednak v souvislosti se zostřujícím se mezinárodně politickým napětím, způsobeným především agresivní politikou USA, jednak v souvislosti s problematikou dalšího rozvoje naší socialistické společnosti.

To však nic nemění na faktu, že úspěšně řešit hlavní ekonomické úkoly, před nimiž stojíme, vyžaduje řešit je v jednotě s problematikou obrany. Bez účinně organizované obrany země nelze považovat vymoženosti socialismu, jichž jsme dosáhli, za definitivní. Rozhodující podmínka, která umožňuje další rozmach naší ekonomiky, je, že celý ekonomický rozvoj se děje v míru — a tento mír není samozřejmostí, „spadlou z nebe“. Udržet mír dohady a právě dnes vyžaduje nemalé úsilí a nemalé částky ze státního rozpočtu.

Stranickým orgánům a institucím v období příprav sjezdu byly kromě jiného předloženy k projednání i materiály, týkající se branné problematiky. Byl to výsledek rozsáhlého šetření stavu celého systému obrany země, které se jím komplexně zabývalo. Předsednictvu ÚV KSČ byla také předložena ve stručném znění závěrečná zpráva z celostátního sociologického výzkumu veřejného mínění obyvatelstva k otázkám války, mírového soužití, armády a civilní obrany.¹⁾

Sociálně politickou podstatou celého systému obrany země se zabýval už XII. sjezd KSČ.

Ve zprávě ústředního výboru, předložené XII. sjezdu, se poprvé objevila teze o všelidovém charakteru obrany socialistické vlasti. Zdůrazňuje, že v současných podmínkách je celospolečenskou záležitostí nejen věc výstavby, ale i věc obrany: Obrana státu v současných podmínkách rozvoje vojenství je myslitelná jedině jako obrana všeho lidu, všech jeho státních příslušníků.

Na tuto koncepci pak navázaly teze pro přípravu XIII. sjezdu KSČ, v nichž se zdůraznilo, že úkol neustále zdokonalovat obranyschopnost země je nutné „zabezpečovat v jednotě ekonomických, morálních, politických a vojenských opatření, která zajišťují obranu území státu a současně rozvíjejí aktivní vztah obyvatelstva všech státních a společenských orgánů a organizací k potřebám obrany socialistické vlasti.“²⁾ Tato formulace byla i podkladem sjezdového jednání a usnesení sjezdu.

¹⁾ O výsledcích tohoto výzkumu informujeme čtenáře v další části tohoto čísla „Vojenské mysli“. Pozn. red.

²⁾ Teze pro přípravu XIII. sjezdu, str. 12—13. Rudé právo 23. 12. 65.

Zmíněná teze upozorňuje na hlavní rysy, které charakterizují podstatu lidové obrany našeho státu v současné době:

— jde o jednotný, celospolečenský systém obrany, zahrnující jak státní instituce a orgány (mocenské, ekonomické, kulturně výchovné), tak i masové společenské organizace;

— obsahuje požadavek aktivního vztahu obyvatelstva k potřebám obrany, vyjádřený aktivní osobní účastí v systému obrany.

Pokud jde o jednotný celospolečenský systém obrany, další rozvoj soustavy socialistické demokracie, o němž sjezd jednal, příznivě utváří i možnosti rozvoje obranyschopnosti této demokracie.

Sama realizace těchto možností však není nijak jednoduchou automatickou záležitostí. Vědomí jednotnosti úkolů výstavby a obrany není v jednotlivých složkách našeho státního organismu vždycky na úrovni. Současné ekonomické těžkosti, které prožíváme, ještě více zvýrazňují nebezpečí jednostranného ekonomismu, jež vede mnohého odpovědného pracovníka státní správy k odsouvání branné problematiky jeho resortu a k tomu, aby ji považoval za resortní záležitost odborových funkcí a branných institucí.

Myšlenka sjezdových dokumentů o jednotném celostátním a celospolečenském systému obrany naší republiky dává nám proto do rukou účinný argument svrchované politické autority, jíž stranický sjezd v našem socialistickém zřízení je.

Bude vhodné ji uplatňovat všude tam, kde v naší politické a veřejné práci, v naší denní součinnosti s ekonomickými a státně správními institucemi a orgány narazíme na nedoceňování závažnosti branné problematiky, nebo ještě stále na zúžený, utilitární pohled na čs. ozbrojené síly jakožto rezervuáři laciné pracovní síly v případě vlastních ekonomických potíží.

Jak totiž teze, tak sjezd sám, hovořily při rozboru problematiky rozvoje naší socialistické společnosti a našeho státu o zvýšené odpovědnosti všech státních orgánů. Tato zvýšená odpovědnost nedílně zahrnuje i zvýšenou pozornost všech resortů státní správy, ekonomického aparátu i kulturních institucí za přípravu vlastního resortu a jeho všech zaměstnanců k obraně země.

Při řešení této problematiky budou čs. ozbrojené síly i nadále poskytovat všemožnou pomoc. Že ji soustavně poskytují, o tom svědčí mimo jiné i první zkušenosti ze současné etapy přípravy obyvatelstva k obraně vlasti.

V této pomoci se prokazuje aktivní vztah příslušníků ozbrojených sil k celospolečenským potřebám obrany našeho státního zřízení. I tímto osobním příkladem přispíváme k utváření aktivního vztahu k obraně země mezi naším obyvatelstvem. Bez jeho rozvíjení by neměl celý systém obrany, jakkoli dobře koncipovaný, organizovaný a zabezpečovaný, nezbytnou vnitřní morálně politickou kvalitu.

Využijme proto aktivity stranických a státních orgánů, projednávajících v současnosti výsledky sjezdových jednání k tomu, abychom v denní součinnosti s nimi při řešení praktických otázek přípravy obyvatelstva k obraně, pomoci civilní obraně, atd. pomáhali aktivní vztah k potřebám obranyschopnosti naší země rozvíjet v co nejširším okruhu našich občanů.

-al.